

www.ketab.ir

نور

به تمام عزیزانم

پهیل کوشه نوشتم گفت و گو، خطابه و مقاله
در باب
ادبیات یاداری - ادبیات مقاومت

دفتر ادبیات و هنر مقاومت

پویہی پایداری

چهل گونه نوشت گشت و گو خطه و مقاله
در باب احوال و اخبار از ادب و تشایق

به اهتمام علیرضا کمری ویراستار: فرانک جنشیدی

کتاب صاحب زرع و غنای علی بن ابی طالب

چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه - چاپ اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۱۰ نسخه

شاپک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۲۲.۱-۴

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازای رسمی از ناشر است.

مرشناسه: کمري، علي رضا، ۱۳۳۹-، گر دآورنده

عنوان و نام پدیدآور: پویه‌ی پایداری: چهل

وتنه نو ت، گفت و گو، خطابہ... / بہ اہتمام علیرضا

کم ✓ برای دفتر ادبیات و هنر مقاومت.

۴ حیات نشہ : تہران : حرکت انتشارات سورہ مهر، ۱۳۹۷.

10 FM 100

وضعیت فردی   تا نویسم: فیما

موضوع: جنگ ایران و عراق ۱۳۵۷-۱۳۶۷ -- ادبیات و جنگ

Iran-Iraq War. 1980-1988 -- Literature: موضوع:

cure and the war

موضوع: جنگ و ادبیات -- ' ' - تا، نقد

Walden's literature -- Iran -- History: موضوع

and criticism

موضوع: شهادت در ادبیات

Martyrdom in literature : موضوع

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سور و مهر

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری،

دفتر ادبیات و هنر مقاومت

ده بندی كنكره: ۱۳۹۷ ك ۹ ج / PIR۳۵۳۴

ده بندی دیوبند: ۸۳۵۸/۰فا۸

شماره کتاب شناسی ملی: ۵۱۰۶۲۰۸

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳

مندوق پستی: ۱۵۸۱۵۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامکی: ۳۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

W W W . S O O R E M E N T . I I

آغاز | ۱۱

■ جلوه‌ها و ارزش‌ها

میزگردی با استادان ادبیات و هنر مقاومت / ۱۵

■ ادبیات انقلاب

هدایت‌الله بهبودی | ۵۱

■ نگاهی به ادبیات اسیران جنگی عراق در ایران

مرتضی سرهنگی | ۶۷

■ ادبیات و الفبای اندیشه

هدایت‌الله بهبودی / ۸۱

■ ادبیات و کارنامدی فرهنگی

هدایت‌الله بهبودی | ۸۳

■ بی‌نیازی‌های ادبیات پایداری

مرتضی سرهنگی | ۸۵

■ ادب پایداری و مسئولان ادبی - هنری

هدایت‌الله بهبودی | ۸۹

■ ادبیات جنگ و ادبیات ضدجنگ

مرتضی سرهنگی | ۹۳

■ ادبیات جنگ، یک ادبیات تجربی است

مرتضی سرهنگی | ۹۷

- نقد ادبی
- هدایت الله بهبودی | ۱۰۱
- حفظ زیبایی های جنگ
- مرتضی سرهنگی | ۱۰۳
- ارزش ها و زبان ادبیات جنگ
- مرتضی سرهنگی | ۱۰۷
- خوب نویسی، درست نویسی
- هدایت الله بهبودی | ۱۱۱
- زبان ادبیات جنگ / دفاع مقدس در زبان و ادبیات
- علیرضا کمری | ۱۱۳
- ادبیات باستان شناسی
- مرتضی سرهنگی | ۱۲۱
- ادبیات جنگ و تجدید حیات بدی
- مرتضی سرهنگی | ۱۴۳
- ادبیات انقلاب و افق های پیش رو
- علیرضا کمری | ۱۴۷
- زمینه های اجتماعی تاریخی ادب و هنر پایداری
- هدایت الله بهبودی | ۱۵۳
- زبان عهد اول
- علیرضا کمری | ۱۵۷
- ادبیات هجران، شاخه ای از ادبیات پایداری است
- هدایت الله بهبودی | ۱۶۵
- ادبیات و هنر پایداری: بایدها و نبایدها
- گفت و گو با صاحب نظران ادبیات و هنر پایداری | ۱۶۹

- صفت «امید» برای ادبیات دفاع مقدس برانزده است
- گفت‌وگو با مرتضی سرهنگی | ۱۸۵
- نگاهی دیگر به ادبیات دفاع مقدس
- علیرضا کمری | ۱۹۱
- زیار بیان جنگ
- هدایت‌الله بهودی | ۲۲۱
- نقش ادبیات جنگ در زنده‌کردن افتخارات
- مرتضی سرهنگی | ۲۰۸
- ادبیات پایداری و بومی‌پایداری آن با نهاد قدرت
- هدایت‌الله بهودی | ۲۲۹
- ادبیات پایداری، نماد یک میراث ملی
- مرتضی سرهنگی | ۲۳۵
- لایه‌های بومی ادبیات پایداری
- مرتضی سرهنگی | ۲۳۹
- ادبیات جنگ، ادبیات دفاع مقدس، ادبیات پایداری
- پایداری / علیرضا کمری | ۲۴۳
- گنج در ویرانه |
- گفت‌وگوی احمد خیاطان با علیرضا کمری | ۲۵۷
- ادبیات شهادت و مستندات مکتوب
- علیرضا کمری | ۲۶۷
- ادبیات اردوگاهی، ادبیات بی‌مرز
- مرتضی سرهنگی | ۲۸۳
- ادبیات دفاع مقدس و نسبت آن با ادبیات ضدجنگ
- گفت‌وگوی علی براتی کجوان با علیرضا کمری | ۲۹۱

- حلقه‌های مفقود آموزش و پژوهش و نقد در بحث‌های نظری درباره‌ی زندگی‌نامه، خاطره، داستان
- گفت‌وگوی احمد شاکری با علیرضا کمری | ۲۹۷
- ادبیات تبلیغی، ادبیات تعقلی
- هدایت‌الله بهبودی | ۳۲۳
- ادبیات پایداری و تهاجم فرهنگی
- هدایت‌الله بهبودی | ۳۲۷
- گزارش نشست شورای فرهنگستان زبان و ادب فارسی درباره‌ی ادبیات دفاع مقدس
- باغچه‌سازان، مرکز مطالعات و تحقیقات فرهنگ و ادب پایداری | ۳۳۱
- درآمدی بر ادبیات انقلاب اسلامی
- علیرضا کمری | ۳۷۱
- درآمدی بر ادبیات منبر / انواع ادبی در ادبیات جنگ / دفاع مقدس
- علیرضا کمری | ۳۹۹
- درآمدی بر نقد معرفت‌شناختی ادبیات جنگ / ادبیات دفاع مقدس
- (علیرضا کمری) | ۴۱۳
- انجامه: پویای پایداری؛ برآیند پایش و پیوستگی فرهنگی
- (فرانک جمشیدی) | ۴۷۴
- ضمیمه: کتاب‌ساخت پژوهش‌های نظری درباره‌ی ادبیات انقلاب اسلامی و جنگ
- (نسرین خادمی خالیدی) | ۵۰۴
- تصاویر | ۵۳۴

آغاز

به نام خداوند جان و خرد
کزب برتر اندیشه بر نگذرد

این کتاب مجموعه‌ای است منتخب از مضامین، سخنرانی‌ها، کوتاه‌نوشته‌ها، گفتارنوشت‌ها و مقالات سه‌تن از نمایندگان ادب پایداری که طی سه دهه‌ی اخیر از منظر و موضع خود درباره‌ی ادبیات انقلاب (اسلامی)، ادبیات جنگ / دفاع مقدس اظهارنظر کرده‌اند. پیام و مایه‌ی این گفتارها و نوشتارها یکسان نیست و البته فرق و فاصله است میان اظهارنظر تا طراحی و دستیابی به نظریه و بوطیقای ادبیات پایداری. اساس اندیشه‌ای که موجب تألیف مجموعه‌ی حاضر شد به عزم فراهم‌آورنده‌ی این کتاب به‌منظور پژوهش در نظریه‌ی ادبیات پایداری و مباحث موضوعه‌ی آن بازمی‌گردد. این ماجرا به سال‌های دور مربوط می‌شود، روزگاری که موجودیت ادبیات انقلاب و جنگ /

دفاع مقدس جز نزد عده‌ای اندک شمار چندان شناخته نبود، بلکه موجه و مقبول نمی‌نمود و نهادهای مطالعاتی/دانشگاهی روی خوشی به این مولود نوظهور نشان نمی‌دادند.

مدت‌ها گذشت تا به موازات نشر رو به تزاید آثار ادبی انقلاب، جنگ/دفاع مقدس، آن احتیاط و پرهیز سابق به شوق و شیفتگی حاضر و لاحق رسید. هم اکنون در بیش از ده دانشگاه و مؤسسه‌ی آموزش عالی دولتی و غیردولتی، رشته‌ی ادبیات پایداری بر پا شده و تدریس می‌شود. معمولاً در برابر تفریط و پرهیز، افراط و تبذیر انتقام می‌گیرد یا بالعکس. معاینه و نقد آن ادبار و این اقبال موضوعی دیگرست و جای ورود به آن در این مجال نیست.

آگاهی به سیر تحول و گسترش ادبیات انقلاب (اسلامی) و ادبیات جنگ/دفاع مقدس و دسترسی به مستندات که طرح نظریه‌ی ادبیات پایداری را ممکن می‌کند، بدون تحقیق تاریخی ادبی و مستلزم شناسایی و گردآوری و پردازش همه‌ی گفته‌ها و نوشته‌هایی است که در این حوزه واجد داده‌های قابل رجوع و استناد باشد. بدیهی است حصول این مقصود، از معبر پژوهش‌های شناسانه و پی‌جویی در منابع و مآخذ مربوط می‌گذرد. از این رو در چهار سال پیش از این، طرح جست‌وجو در مراجع این پژوهش را کسی که مدعی دانایی و توانایی در این کار بود به میان گذاشته و انجام آن به وی سپرده شد. مع الوصف متعهد این وظیفه، به‌رغم تمدید فرصت و وسوسه‌ی مکرر، از ادای تعهد خود بازماند و کار گردآوری مستندات تحقیق به تعویق افتاد. به‌ناچار پژوهش در این موضوع، با وجود فراهم آوردن نکته‌ها، یادداشت‌ها و اطلاعات اولیه، از سوی مؤلف موکول به آینده شد.

آنچه در این کتاب فراوی خواننده قرار دارد فی الواقع جزء اندکی

از یک بخش از منابع مذکور و فراهم آورده‌های اولیه محسوب می‌شود که مشتمل بر گزیده‌های گفته‌ها و نوشته‌های اعضای نخست دفتر ادبیات و هنر مقاومت حوزه‌ی هنری و نشریه‌ی کمان است. حسب قراین و شواهد می‌توان گفت فعالیت‌های انجام‌یافته در این دفتر و آثار منتشر شده‌ی آن و انتشار دویست شماره‌ی پیاپی نشریه‌ی کمان (از ۱۳۰۵/۵ تا ۱۳۸۳/۶/۲۴) و درج نکته‌نظرها در «حرف ما» و «سترن اول» این دوهفته‌نامه، در شناسایی و اشاعه‌ی ادبیات پایداری، ادبیات انقلاب (ا. ا. می)، ادبیات جنگ / دفاع مقدس نقش مؤثر و جریان‌آفرین داشته است. این سخن بدین معنی نیست که همه‌ی کردوکار و گفت‌ونوشت دفتر مذکور و اعضای آن یکرویه و مستقیم بر طریق صواب و کمال بوده و این دویست و پانزده صاحب نظر مستثنی و مستغنی است. در عین حال مؤلف آر و مندرام‌وار است تأمل در مطاوی این کتاب، از سبک و سیاق زبان نگارش محتوا و مندرجات متن، برای علاقه‌مندان خصوصاً محققان و دانشجویان رشته‌ی ادبیات پایداری حائز درنگ بنماید و زمینه و انگیزه‌ای برای طرح موضوعات تازه و شناخت بیشتر از سابقه و مبادی این عرصه‌ی نوپای ادبی فراهم آورد. شایان تذکار است هرگونه بحث در مسائل موضوعی ادبیات پایداری و مقولات مشترک و مرتبط با آن بدون امعان نظر در حوزه‌ی کلیات، مفاهیم و تعاریف اهتمامی ناتمام و بی‌پشتوانه است. از این منظر؛ یعنی لزوم توجه به مباحث مبنایی در این حوزه، پویه‌ی پایداری می‌تواند چشم‌اندازی پیش‌روی خوانندگان بگشاید و نشان دهد. قدر مسلم توجه خواننده به شیوه‌های بیان، زمان گفتارها و نوشتارها در استحصال معنای متن اهمیت وافر دارد؛ سهل است، تأمل خواننده‌ی دقیق‌النظر در روال تاریخ‌مندانه‌ی منتخبات چهل‌گانه می‌تواند کاشف

سیر و تطور فهم، حتی مواجهه‌ی ذوق و تخیل و اندیشه در نحوه‌ی شناخت صاحبان سخن از ادبیات پایداری / مقاومت، ادبیات انقلاب، ادبیات جنگ / دفاع مقدس باشد.

در پایان از محقق ارجمند، خانم فرانک جمشیدی بابت ویرایش کتاب حاضر و باز نمود تحلیلی محتوا و ساخت‌های مطالعاتی ادبیات پایداری در مؤخره‌ی فاخرشان و خانم نسرین خادمی خالیدی برای حروف چینی و اعمال رسم الخط و صفحه‌آرایی و تکمیل اطلاعات ضروری در یانوشته‌ها و پی‌نوشت‌ها، به‌ویژه تدوین و الحاق کتاب شناخت پژوهش‌ها و نظری در باب ادبیات انقلاب و جنگ تشکر می‌کنم. والله يعصمنا من الخطأ الزلل بمنه وسعته فضله، والحمد لله رب العالمین. ع.ک